

Abstrakt

Rozdělená města Český Těšín a Cieszyn jsou místem, kde se po staletí mísily různé národy, etnika a náboženství. Přirozeně se tak zde střetávají i různé dějinné narativy. Tématem této diplomové práce je kvalitativní výzkum proměny vnímání míst paměti, ve kterých krystalizuje kolektivní paměť jednotlivých skupin obyvatel Českého Těšína a Cieszyna. Práce pracuje s hypotézou, že vnímání těchto míst se v průběhu času proměňuje a jedním ze zásadních impulsů k této změně bylo zapojení České republiky a Polska do evropského integračního procesu. Primárním zdrojem jsou polostrukturované rozhovory s představiteli kulturního, společenského a politického života v obou městech. V rámci těchto rozhovorů se do popředí zájmu respondentů dostala hraniční řeka Olza/Olše, pomníky Slezanky a Československý hraničník připomínající rozdělení obou měst v roce 1920, židovské nekropole a německé hroby na komunálních hřbitovech, a těšínská tramvaj. Nejmarkantnější je vliv evropského integračního procesu na proměnu vnímání řeky Olzy/Olše a těšínské tramvaje. Obě místa paměti se stala základem pro budování přeshraniční spolupráce měst na půdorysu Euroregionu Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński. V rámci společných projektů Českého Těšína a Cieszyna došlo a dále dochází k významné proměně veřejného prostoru zejména v okolí samotné Olzy/Olše, což je možné díky finančním zdrojům z Evropské unie. V případě míst paměti, ve kterých se promítá paměť o problematických momentech historie a jejichž potenciál pro přeshraniční spolupráci je tudíž přirozeně menší, je méně zřetelný taky vliv zapojení obou zemí do unijních struktur. Přesto i v případě židovských a německých míst posledního odpočinku a pomníků odkazujících na rozdělení měst lze v některých aspektech hovořit o dopadech členství obou zemí v EU.